<u>અસ્વીકરણ:</u> સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>DISCLAIMER:</u> The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========

અહેવાલયોગ્ય

ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ

દીવાની અપીલ હુકુમતક્ષેત્ર

દીવાની અપીલ નં. ૫૯૬૪–૫૯૬૫/૨૦૧૮ની

[એસ.એલ.પી. (દીવાની) નંબર ૩૩૧૦–૩૩૧૧ માંથી ઉદભવેલ]

મેસર્સ રવીચી એન્ડ કંપની ..... અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ભારત સરકાર ..... સામાવાળા(ઓ)

ચુકાદો

<u>ન્યાયમૂર્તિ એસ. એ. બોબડે</u>

૧. પરવાનગી આપવામાં આવી.

૨. આ દીવાની અપીલ એફ. એ. નંબર ૧૮૯/૨૦૦૫ માં ગુજરાત હાઈકોર્ટના તારીખ ૨૩.૦૭.૨૦૧૫ ના રોજના અંતિમ ચુકાદા અને હુકમ અને એફ.એ. નં. ૧૮૯/૨૦૦૫માં એમ.સી.એ. નંબર ૩૧૭૮/૨૦૧૫માં તારીખ ૫.૧૧.૨૦૧૫ ના અંતિમ ચુકાદા અને આદેશમાંથી ઉદ્ભવેલ છે. ઉચ્ચ અદાલતે પ્રતિવાદી–ભારત સરકારની અપીલને આંશિક રીતે મંજૂરી આપી અને લવાદના આદેશને રદ કર[, અને દાવા નંબર ૧૨ના સંદર્ભમાં તેમના દ્વારા એવોર્ડ કરાયેલ રકમને રદ કરી દીધી. દાવા નંબર ૧૨ હેઠળ લવાદે, રૂ.૪૪,૯૨,૮૦૦/– જેટલી રકમની જામીનગીરી ડિપોઝિટ સિવાય, રૂ૦ ૩૦ લાખ પર દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન, ૧૬.૦૯.૧૯૮૮ થી ૨૨.૦૩.૨૦૦૧ સુધી, ૧૨ ટકા લેખે વ્યાજનો એવોર્ડ કર્યો હતો. વધુમાં, ઉચ્ચ અદાલતે અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સમીક્ષા અરજીને ફગાવી દીધી હતી.

૩. અપીલકર્તા–મેસર્સ રવીચી એન્ડ કંપની અને ભારત સરકારે ઉદવાડા ખાતે પશ્ચિમ રેલવેની ખાણમાંથી પથ્થરનો જથ્થો, તૂટેલા પથ્થરનો જથ્થો, કાટમાળ વગેરેની ખાણકામ, સ્ટેકિંગ અને લોડિંગ માટે અંદાજે રૂ૦ ૫૫,૮૧,૦૦૦ નો કરાર કર્યો હતો. ત્યારબાદ પક્ષકારો વચ્ચે વિવાદો ઊભા થયા હતા, જેના કારણે અપીલકર્તાએ પશ્ચિમ રેલવેના જનરલ મેનેજરને વિવાદનું સમાધાન કરવા માટે લવાદની નિમણૂક કરવા જણાવ્યું હતું. લવાદની કાર્યવાહી તા.૨૬.૦૯.૧૯૮૮ ના રોજ શરૂ થઈ હતી અને એવોર્ડ તા.૨૨.૦૩.૨૦૦૧ ના રોજ આપવામાં આવ્યો હતો.

૪. શ્રી એન. કે. ગુપ્તા, ચીફ એન્જિનિયર (સી એન્ડ એસ) અને શ્રી આર. કે. સિન્હા, ડિરેક્ટર, ફાઇનાન્સ, કે.આર.સી.એલ. નો સમાવેશ કરતી આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલે રૂ૦ ૭૬,૪૩,૮૦૦ ના દાવાની સામે અપીલકર્તા દ્વારા દાવો કરાયેલ રૂ૦ ૧,૩૪,૮૭,૦૪૪/–નો એવોર્ડ કર્યો હતો. અપીલકર્તા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા દાવા નંબર ૧–૧૨ સબબ એવોર્ડ કરવામાં આવ્યો હતો. હાલનો વિવાદ દાવા નંબર ૧૨ એટલે કે વ્યાજ હેઠળ આપવામાં આવેલી રકમ સાથે સંબંધિત છે. લવાદે અપીલકર્તાને જામીનગીરી થાપણો સિવાયના નુકસાન માટે વળતર પર ૧૨ ટકાના દરે રૂ૦ ૪૪,૯૨,૮૦૦ ની રકમ તા.૨૬.૦૯.૧૯૮૮ થી ૨૨.૦૩.૨૦૦૧ સુધી સબબ એનાયત કરી હતી.

૫. ત્યારબાદ અપીલકર્તાએ દીવાની અદાલતમાં તા.૨૨.૦૩.૨૦૦૧ ના રોજના એવોર્ડ સહિત દીવાની પરચુરણ અરજી નં. ૨૨/૨૦૦૧ દાખલ કરી હતી. દીવાની અદાલતે આર્બિટ્રેશન એક્ટ,૧૯૪૦ (હવે પછી 'સદરહુ અધિનિયમ' તરીકે ઉલ્લેખિત)ની કલમ ૧૭ હેઠળ તા.૨૯.૦૭.૨૦૦૪ ના રોજના હુકમથી એવોર્ડને કોર્ટનો રૂલ બનાવવામાં આવ્યો હતો. સામાવાળાએ અપીલમાં તા.૨૯.૦૭.૨૦૦૪ના રોજના દીવાની અદાલતના આદેશને પડકાર્યો હતો. ઉચ્ચ અદાલતે આંશિક રીતે અપીલને મંજૂરી આપી હતી અને લવાદના તે આદેશને રદ કર્યો હતો, જેમાં લવાદે રૂ૦ ૪૪,૯૨,૮૦૦ ની રકમ પર દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ મંજૂર કર્યું હતું. લવાદે અપીલકર્તાની તરફેણમાં રકમ નીચે મુજબ એનાયત કરી હતીઃ દાવો નંબર ૧– રૂ૦ ૧૨ લાખ, દાવો નંબર ૩–

રૂ૦ ૮ લાખ અને દાવો નંબર ૫– રૂ૦ ૧૦ લાખ અને નુકસાનની કુલ રકમ પર વ્યાજ (એટલે કે રૂ૦ ૧૨ લાખ + રૂ૦ ૮ લાખ + રૂ૦ ૧૦ લાખ = રૂ૦ ૩૦ લાખ) જામીનગીરી થાપણોની રકમ સિવાય. આમ, રૂ.૩૦ લાખ પર વ્યાજ તા. ૨૬.૦૯.૧૯૮૮ થી ૨૩.૦૩.૨૦૦૧ સુધી, ૧૨ ટકાના દરે રૂ૦ ૪૪,૯૨,૮૦૦– થતું હતું.

૬. વડી અદાલતના તા.૨૩.૦૭.૨૦૧૫ ના રોજના હુકમ અને ચુકાદાથી વ્યથિત અપીલકર્તાએ વડી અદાલત સમક્ષ સમીક્ષા અરજી દાખલ કરી હતી. વડી અદાલતે તા.૦૫.૧૧.૨૦૧૫ ના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા સમીક્ષા અરજી ફગાવી હતી. હાલની એસ.એલ.પી. હાઈકોર્ટના ચુકાદાઓ અને હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૨૩.૦૭.૨૦૧૫ અને ૦૫.૧૧.૨૦૧૫ ના રોજના હુકમો સામે દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

૭. આ અદાલત સમક્ષ નિર્ણય માટે જે પ્રશ્ન ઊભો થાય છે તે એ છેઃ શું લવાદની દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ મંજુર કરવાની સત્તાને જનરલ કોન્ટ્રાક્ટ ક્લોઝિસ (હવે પછી અત્રે જી.સી.સી. તરીકે ઉલ્લેખિત)ના ક્લોઝ ૧૬ (૩) (જે આગળ અવતરિત કરવામાં આવ્યો છે)નો બાધ નડે છે?

૮. હાલના કેસમાં, ક્લોઝ ૧૬ (૩) ના ઉદ્દેશને અમલમાં મૂકતા લવાદ પંચે જામીનગીરી થાપણો પર કોઈ વ્યાજ આપ્યું નથી. શરતોમાં ક્લોઝ જણાવે છે કે,

કરાર હેઠળ કોન્ટ્રાક્ટરને ચૂકવવાપાત્ર કોઈપણ રકમ, જામીનગીરી થાપણો કે કોઈપણ રકમ પર કોઈ વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર રહેશે નહીં.

લવાદે તેમના એવોર્ડમાં જામીનગીરી થાપણ પર વ્યાજ નકારવા માટે કરારના ક્લોઝ ૧૬ (૩) પર આધાર રાખ્યો છે. લવાદે એવું ઠેરવ્યું હતું કે, ક્લોઝ ૧૬ (૩) હેઠળ જે હેતુ હતો તે બાકી નાણાં, જામીનગીરી થાપણ અને અપીલકર્તાને ચૂકવવાપાત્ર રકમ પર વ્યાજની મંજૂરી પર પ્રતિબંધ મૂકે છે, તે કોઈ પણ રીતે દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ મંજૂર કરવાને પ્રતિબંધિત કરતું નથી.

૯. ક્લોઝ ૧૬ (૧) અને ૧૬ (૩), જે સુસંગત છે, તે નીચે પ્રમાણે વાંચે છેઃ

> “૧૬(૧):– કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા તેના ટેન્ડર સાથે જમા કરાયેલ બાનાની રકમ, કોન્ટ્રાક્ટર કરાર યોગ્ય રીતે અને વફાદારીપૂર્વક પરિપૂર્ણ કરે તે માટે સુરક્ષાના ભાગ રૂપે રેલવે, પોતાની પાસે રાખશે. જામીનગીરી જમા કરવા માટેની બાકી રકમ, જેના દર નીચે આપવામાં આવ્યા છે, ઠેકેદાર દ્વારા રોકડમાં અથવા સરકારી જામીનગીરીઓના રૂપમાં જમા કરી શકાય છે અથવા ઠેકેદારના 'એકાઉન્ટ' બિલમાંથી ટકાવારી કપાત દ્વારા વસૂલ કરી શકાય છે.
>
> એ પણ જોગવાઈ કરો કે ડિફોલ્ટ કોન્ટ્રાક્ટરના કિસ્સામાં રેલવે બાકી રહેલા 'ઓન એકાઉન્ટ બિલ' પર કોન્ટ્રાક્ટરને ચુકવણી માટે બાકી રહેલી કોઈપણ રકમ જાળવી શકે છે જેથી આ રીતે જાળવી રાખવામાં આવેલી રકમ કરારના કુલ મૂલ્યના ૧૦ ટકાથી વધુ ન હોઈ શકે.

"૧૬(૩):કરાર હેઠળ કોન્ટ્રાક્ટરને ચૂકવવાપાત્ર બાકી નાણાં અને જામીનગીરી ડિપોઝિટ અથવા રકમ પર કોઈ વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર રહેશે નહીં, પરંતુ આ કલમની પેટા કલમ (૧) ની શરતોમાં જમા કરાયેલી સરકારી જામીનગીરીઓ તેના પર ઉપાર્જિત વ્યાજ સાથે ચૂકવવાપાત્ર રહેશે."

૧૦. ભારત સંઘ વતી એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે લવાદ કલમ ૧૬ (૩) ને કારણે દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપી શક્યા ન હોત.આ દલીલ ખોટી છે.દેખીતી રીતે કલમ દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ સાથે વ્યવહાર કરતી નથી.શરતોમાં, આ કલમ કરાર હેઠળ ઠેકેદારને ચૂકવવાપાત્ર રકમ અને જામીનગીરી થાપણો પર વ્યાજ પર પ્રતિબંધ મૂકે છે.ઉપરોક્ત રકમ એ રકમ છે જે એક અર્થમાં ઠેકેદારની છે.તે કરારની કામગીરીના આધારે પરત કરવા અથવા જપ્ત કરવા માટે અન્ય કરાર કરનાર પક્ષ સાથે સ્વેચ્છાએ જમા કરવામાં આવેલી રકમ છે.જેમ કે તે એવી રકમ નથી કે જેનાથી ઠેકેદાર તેની ઇચ્છા વિરુદ્ધ ઉપયોગથી વંચિત રહે, જેથી વ્યાજ આકર્ષિત કરી શકાય.

અમારા પહેલાં સરકારનો એવો કેસ નથી કે ત્રણમાંથી કોઈ પણ વડા હેઠળ ઠેકેદારને વ્યાજ આપવામાં આવ્યું હોય.વર્તમાન કેસમાં સરકારી સુરક્ષા પર ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજનો પણ કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.સરકાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી દલીલ એ છે કે કરારમાં ઉપરોક્ત કલમ લવાદને વ્યાજ ચૂકવવા પર

પ્રતિબંધ મૂકે છે.સાદા વાંચન પર આપણે જોઈએ છીએ કે આવો કોઈ પ્રતિબંધ નથી.

૧૧. હકીકતમાં, લવાદએ મુખ્યત્વે ખાણકામ પરના પ્રતિબંધને કારણે વિવિધ કારણોસર તેમને થયેલા નુકસાનને કારણે દાવેદારને રકમ આપી છે.આ રકમ કરાર હેઠળ બાકીની કોઈપણ ચુકવણીને કારણે આપવામાં આવતી નથી પરંતુ લવાદ અથવા 'એલ. આઈ. એસ.' દરમિયાન નિર્ધારિત નુકસાન પર આપવામાં આવે છે.

દાવો કરનાર વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર બને છે, કોઈ પણ નુકસાન માટે વળતર તરીકે નહીં, પરંતુ તેને તેના બાકી નાણાંમાંથી બહાર રાખવા માટે.દેખીતી રીતે, આ પ્રકારના અચોક્કસ નુકસાનના કિસ્સામાં, નુકસાનની ખાતરી કરવા પર વ્યાજનો પ્રશ્ન ઊભો થશે.આવા નુકસાનીઓ આર્બિટ્રેશનની શરૂઆતથી લઈને એવોર્ડ સુધીના સમયગાળા માટે વ્યાજને આકર્ષિત કરી શકે છે.

આમ, વ્યાજની બાકી રકમ માટેની જવાબદારી કરારની કોઈપણ મુદતમાંથી અથવા કરારની શરતો દરમિયાન ઊભી થતી નથી, પરંતુ લવાદ દ્વારા દાવેદારને થનારી ખોટ અથવા નુકસાનના નિર્ધારણ દરમિયાન ઊભી થાય છે.ખાસ કરીને, દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ ચૂકવવાની જવાબદારી ઊભી થાય છે કારણ કે દાવેદાર નુકસાની માટે હકદાર હોવાનું જાણવા મળ્યું છે અને આર્બિટ્રેશન એટલે કે પેન્ડન્ટ લાઇટની પેન્ડન્સીને કારણે તેને તે બાકી રકમમાંથી બહાર રાખવામાં આવ્યો છે.

૧૨. તેથી અમારો મત છે કે લવાદએ દાવેદારને મળનારી રકમ પર ૨૬.૦૯.૧૯૮૮ થી ૨૩.૦૩.૨૦૦૧ સુધીના સમયગાળા માટે દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજને યોગ્ય રીતે એનાયત કર્યું છે, જે એવોર્ડની તારીખ છે. નિઃશંકપણે, આવી સત્તાને લવાદમાં સહજ માનવામાં આવવી જોઈએ જે ઈક્વિટી કરવાની શક્તિનો પણ ઉપયોગ કરે છે, સિવાય કે કરાર સ્પષ્ટ રીતે મધ્યસ્થીને દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપવા પર પ્રતિબંધ મૂકે.વ્યાજ પર પ્રતિબંધ મૂકતો કરાર અનિવાર્યપણે એક એવો કરાર છે કે જેમાં પક્ષો ચોક્કસ રકમ પર વ્યાજનો દાવો નહીં કરે.તે મધ્યસ્થીને પ્રતિબંધિત કરતું નથી, જે ક્યારેય કરારનો પક્ષકાર નથી.

આ કિસ્સામાં, પક્ષકારો સંમત થઈ શકે કે નહીં તે નક્કી કરવા માટે અમને બોલાવવામાં આવતા નથી કે તેઓ આર્બિટ્રેશન દરમિયાન નક્કી કરવામાં આવેલા અચોક્કસ નુકસાનના સંદર્ભમાં પણ વ્યાજનો દાવો કરશે નહીં.વર્તમાન કેસનો ફેંસલ તા. સામાન્ય નિયમ પર થવો જોઈએ કે મધ્યસ્થીને વ્યાજ આપવાનો અધિકાર છે સિવાય કે તેને આપવા માટે ખાસ પ્રતિબંધિત કરવામાં આવે; અને પ્રતિબંધ સ્પષ્ટ અને ચોક્કસ હોવો જોઈએ.૧૩. સિંચાઈ વિભાગમાં., ઓરિસ્સા રાજ્ય વિ. જી.સી. રોયમાં આ અદાલતે દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપવા માટે લવાદની સત્તાના પ્રશ્ન પર સંપૂર્ણ વિચારણા કરી હતી અને જણાવ્યું હતું કે જ્યારે પક્ષો વચ્ચેનો કરાર વ્યાજ આપવા પર પ્રતિબંધ મૂકતો નથી અને જ્યાં પક્ષ વ્યાજનો દાવો કરે છે અને તે વિવાદ લવાદને મોકલવામાં

આવ્યો હોય, ત્યારે લવાદ પાસે દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપવાનો અધિકાર હોય છે.

૧૪. ત્યારબાદ, આ અદાલતે પોર્ટ ઓફ કલકત્તા માટે ટ્રસ્ટી મંડળ વિરુદ્ધ એન્જિનિયર્સ–ડી–સ્પેસ એજ અને મદનાની કન્સ્ટ્રક્શન કોર્પોરેશન પ્રા. લિ. વિરુદ્ધના કેસોમાં આ ચુકાદો આપ્યો હતો.ભારત સંઘ અને અન્યો અન્ય પક્ષોએ એવું માન્યું હતું કે સિંચાઈ વિભાગના કિસ્સામાં લેવામાં આવેલા દૃષ્ટિકોણ અનુસાર, ઓરિસ્સા રાજ્ય (ઉપરોક્ત), મધ્યસ્થી પાસે દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપવાની સત્તા છે.અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે તે અનિવાર્યપણે દરેક કલમની હકાલપટ્ટી પર આધાર રાખે છે, જેનો અર્થ એ છે કે જ્યાં સુધી કોઈ સ્પષ્ટ પ્રતિબંધ ન હોય કે જે એવી જોગવાઈ કરે કે મધ્યસ્થી દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપી શકે નહીં, ત્યાં સુધી દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજની મંજૂરી મુખ્યત્વે મધ્યસ્થીની વિવેકબુદ્ધિ પર આધારિત હશે.

૧૫. સઈદ અહમદ એન્ડ કંપની વિરુદ્ધ ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્યો અન્ય કેસમાં, આ અદાલતે સુપ્રિટેન્ડિંગ એન્જિનિયર અને અન્યો અન્યમાં નિર્ણયનો સંદર્ભ આપ્યો હતો.બી. સુબ્બા રેડ્ડીએ આ રીતે અવલોકન કર્યું:

> “૧૧. આર્બિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦ હેઠળ ઉદ્ભવતા કેસો સાથે સંકળાયેલા વધુ બે નિર્ણયોની નોંધ લેવાની જરૂર છે.સુપ્રિટેન્ડિંગ

એન્જિનિયર વિ. બી. સુબ્બા રેડ્ડી (૧૯૯૯) ૪ એસ. સી. સી. ૪૨૩ કેસમાં આ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે પૂર્વનિર્દેશન સમયગાળા માટેનું વ્યાજ ત્યારે જ આપી શકાય જ્યારે તે અસર માટે કોઈ સમજૂતી હોય અથવા જો તે વ્યાજ અધિનિયમ, ૧૯૭૮ હેઠળ માન્ય હોય.તેથી, પૂર્વ–સંદર્ભ સમયગાળા માટેના વ્યાજ માટેના દાવાને મંજૂરી આપી શકાતી નથી, જે કરાર મુજબ અથવા વ્યાજ અધિનિયમ, ૧૯૭૮ હેઠળ પ્રતિબંધિત છે.જોકે આ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે મધ્યસ્થી દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ અને ભાવિ વ્યાજ આપી શકે છે."

૧૬. ભારત સંઘ વિરુદ્ધ અંબિકા કન્સ્ટ્રક્શનના કેસમાં આ અદાલતની ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે ચુકાદો આપ્યો હતો કે મધ્યસ્થીની પેન્ડન્ટ લાઇટ વ્યાજ આપવાની સત્તા ઘણા પરિબળો પર આધારિત હશે જેમ કે; મધ્યસ્થી સંબંધિત સત્તા પ્રદાન કરતી કરારની કલમોમાં વપરાયેલ શબ્દસમૂહ, દાવાની પ્રકૃતિ અને મધ્યસ્થીને સંદર્ભિત વિવાદ, અને કઈ વસ્તુઓ પર વ્યાજ આપવાની સત્તા છીનવી લેવામાં આવી છે અને કયા સમયગાળા માટે.કોર્ટે નોંધ્યું:

"૩૪. આમ સંદર્ભનો અમારો જવાબ એ છે કે જો કરાર સ્પષ્ટપણે દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજના એવોર્ડને પ્રતિબંધિત કરે છે, તો તે મધ્યસ્થી દ્વારા આપી શકાતો નથી.

અને વિલંબિત ચુકવણી પર વ્યાજ આપવાના પ્રતિબંધને આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપવા માટે

એક્સપ્રેસ બાર તરીકે સહેલાઈથી અનુમાન કરવામાં આવશે નહીં, કારણ કે આ અદાલતના નિર્ણયોમાં ઉલ્લેખિત વિવિધ સંબંધિત પાસાઓ પર મધ્યસ્થીની સત્તાને દૂર કરવાની વિચારણા કરવી પડશે, તે ડિવિઝન બેન્ચ પર રહેશે કે તે ગુણદોષ પર આધારે કેસ પર વિચાર કરે."

૧૭. વધુમાં, આ અદાલતે અંબિકા કન્સ્ટ્રક્શન્સ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયાના કેસમાં કરારમાં એક સમાન કલમ પર વિચાર કર્યો હતો, જેમાં તેણે અવલોકન કર્યું હતું કે જીસીસીની કલમ મધ્યસ્થીને દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપવા માટે પ્રતિબંધિત કરતી નથી અને મધ્યસ્થી દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદાને સમર્થન આપે છે.આ અદાલતના ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે એવું માન્યું હતું કે જી. સી. સી. ની કલમના આધારે ભારત સંઘ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ કે મધ્યસ્થી દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપી શકતો નથી તે માન્ય દલીલ નથી અને મધ્યસ્થી દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપવા માટે સંપૂર્ણપણે ન્યાયી છે.

ભારત સંઘ વિરુદ્ધ અંબિકા કન્સ્ટ્રક્શન (ઉપરોક્ત) અને સિંચાઈ વિભાગમાં ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે આપેલા ચુકાદા પર આધાર રાખવો., ઓરિસ્સા રાજ્ય (ઉપરોક્ત), આ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે કરાર હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર રકમ પર વ્યાજ આપવાનો પ્રતિબંધ દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજની ચુકવણીને નકારી કાઢવા માટે પૂરતો રહેશે નહીં.

૧૮. આમ જ્યારે કોઈ વિવાદને મધ્યસ્થીને ચુકાદા માટે મોકલવામાં આવે છે, ત્યારે જીસીસીની કલમ ૧૬ (૩) માં સમાવિષ્ટ એવી પ્રકૃતિની મુદત, જે પક્ષકારો માટે બંધનકર્તા છે, તે મધ્યસ્થીને બાંધવા માટે લંબાવી શકાતી નથી.મધ્યસ્થી પાસે જ્યાં વાજબી હોય ત્યાં દાવાના પડતર રહેવા દરમ્યાન વ્યાજ આપવાની સત્તા છે.તેથી અમે હાઈકોર્ટના ચુકાદાને રદ કરીએ છીએ અને દાવા નંબર ૧૨ના સંદર્ભમાં આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદાને પુનઃસ્થાપિત કરીએ છીએ.

૧૯. તે મુજબ અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

.....ન્યાયમૂર્તિ
[એસ. એ. બોબડે]

.....ન્યાયમૂર્તિ
[એલ. નાગેશ્વર રાવ]

નવી દિલ્હી
જુલાઈ ૦૩,૨૦૧૮

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

==========

<u>અસ્વીકરણ</u>: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.